

DADES
2018

Els sectors estratègics a Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

 Barcelona
Activa

La ciutat de Barcelona avança en la transició cap a un model d'economia plural, innovadora i socialment inclusiva, basat en la sostenibilitat en totes les seves dimensions: econòmica, social i ambiental. Un model d'economia diversificada i innovadora, que impulsi la indústria local, fomenti el desenvolupament del talent i combini la internacionalització amb el potencial endogen de l'ecosistema emprenedor i creatiu del territori, amb un objectiu central: la creació d'ocupació de qualitat com el millor mecanisme per a la reducció de les desigualtats.

Al llarg de l'etapa democràtica, l'Ajuntament de Barcelona ha estat un agent tractor del desenvolupament local i ha dissenyat polítiques específiques adreçades a sectors amb un paper cabdal a la dinàmica econòmica i urbana de la ciutat –com el comerç o el turisme– i a zones concretes del territori, com el projecte del districte de la innovació 22@. En el mandat 2016-2019, amb el lideratge de Barcelona Activa, l'estratègia de promoció econòmica prioritza l'impuls de sis sectors estratègics que esdevenen un eix vertebrador de tota la política municipal i de la transformació del model productiu: la indústria manufacturera, l'economia digital, els sectors creatius, l'economia verda i circular, la salut i qualitat de vida i l'Economia Social i Solidària.

BARCELONA ACTIVA 4

SECTORS ESTRATÈGICS A BARCELONA 6

1. Indústria manufacturera 6

2. Economia digital / TIC 8

3. Sectors creatius 12

4. Economia verda i circular 14

5. Salut i qualitat de vida 18

6. Economia Social i Solidària 20

BARCELONA ACTIVA

Missió

Impulsar la política econòmica i el desenvolupament local per promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona a través del foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses, responent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori

i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou, entre d'altres, l'Economia Social i Solidària.

Potenciar l'apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, així com de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Valors

Igualtat d'oportunitats i progrés social

Cooperació, dins l'organització i amb d'altres

Economia al servei de les persones: social i sostenible

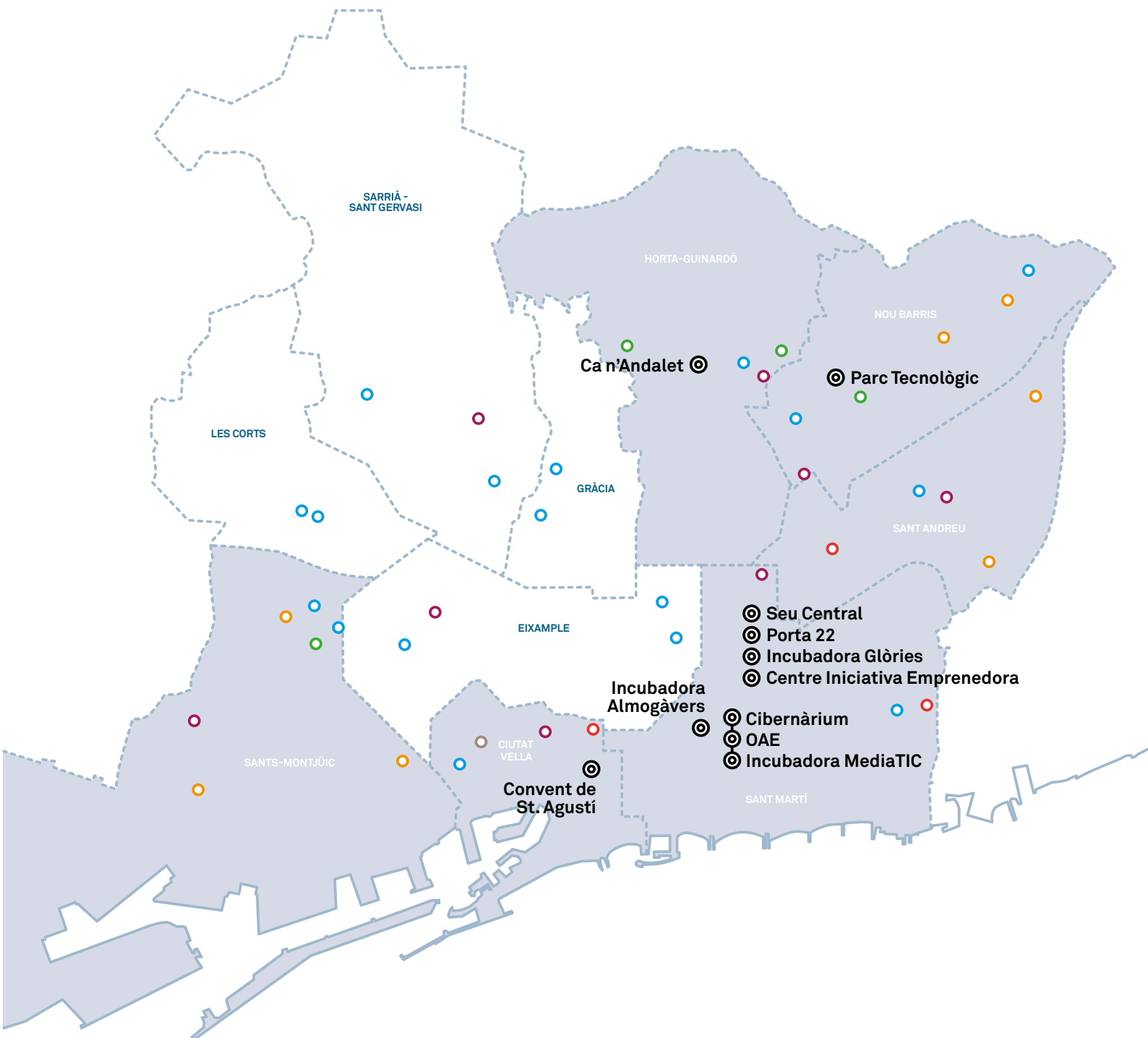

Esperit de servei públic i ètica professional i personal

Barcelona Activa, present als barris

- ⊙ Equipaments de Barcelona Activa
- Treball als barris
- Antenes Cibernàrium
- Punts Barcelona Treball
- Punts d'Orientació per a la Recerca de Feina
- Punts d'inserció sociolaboral A prop Jove
- Punt de Defensa dels Drets Laborals
- ▨ Plans de desenvolupament econòmic de districte

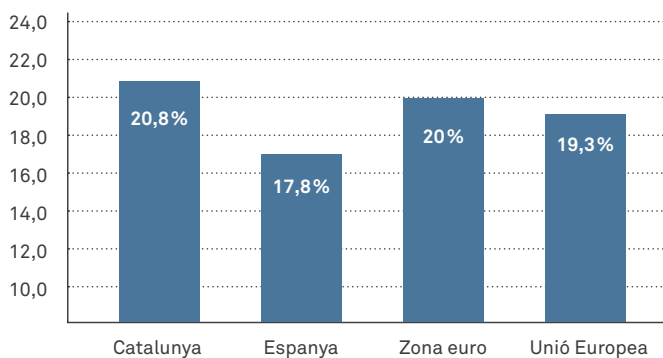
1. Indústria manufacturera

Principals indicadors

CATALUNYA I L'ÀREA DE BARCELONA SÓN UN DELS TERRITORIS INDUSTRIALS D'EUROPA

El pes de la indústria sobre el PIB català (20,8%) supera la mitjana de la Unió Europea. El 2016 Catalunya és la quarta regió europea en persones ocupades en manufactures d'alta i mitjana-alta tecnologia.

Pes industrial dins del VAB, 2016

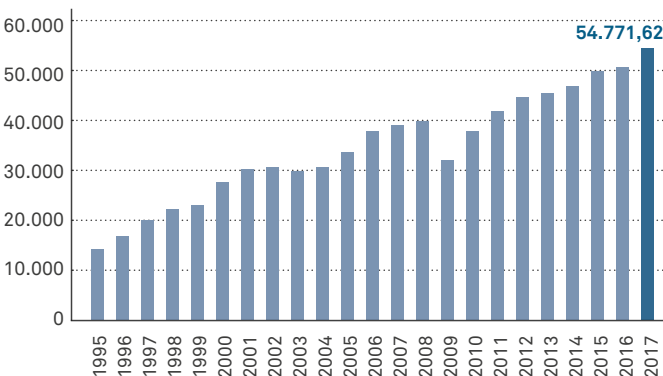

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

LA INDÚSTRIA, UN SECTOR CLAU PER A LA COMPETITIVITAT DE L'ECONOMIA DE BARCELONA I CATALUNYA

El 2017, les exportacions de l'àrea de Barcelona superen els 54.000 M€ i assolixen un creixement interanual del +7%. L'àrea de Barcelona genera la cinquena part (19,8%) de les exportacions de l'economia espanyola, i lidera el rànquing exportador estatal.

Exportacions de l'àrea de Barcelona

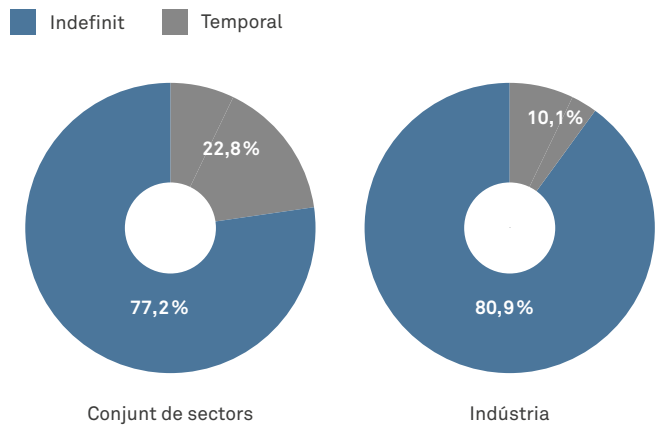
Font: Elaboració del Departament d'estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Barcelona i la seva àrea metropolitana compten amb clústers industrials de referència –com el químic, l'alimentari o el de l'automoció– i treballen per desenvolupar la indústria 4.0.

UN SECTOR QUE CREA LLOCS DE TREBALL DE QUALITAT

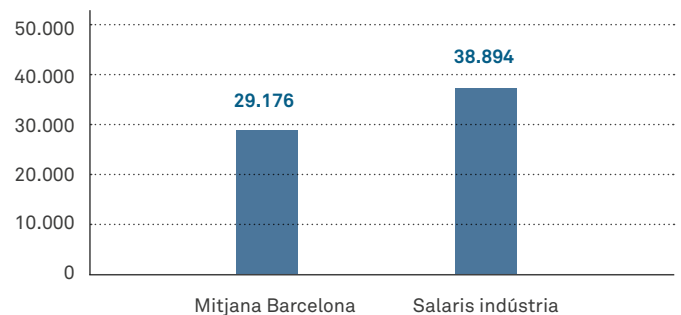
Amb nivell salarial superior a la mitjana de la ciutat i un elevat pes de la contractació indefinida entre les persones assalariades.

Persones assalariades segons el tipus de contracte i sector econòmic a Barcelona, 2015

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Salari mitjà de residents a Barcelona treballant a la indústria, 2016 (€/any)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Mesures impulsades per Barcelona Activa

PLA D'IMPULS A LA INDÚSTRIA MANUFACTURERA

En el marc del Pla de Barris municipal i en sintonia amb els plans de desenvolupament econòmic de Sant Andreu i Sants-Montjuïc, Barcelona Activa posa a disposició un catàleg específic de “Serveis i programes per a empreses industrials” per donar suport a l’activitat industrial i especialment la manufacturera.

Els serveis inclouen la creació d’una figura tècnica de dinamització de polígons al Polígon del Bon Pastor i a la Marina, la realització de consultories energètiques i el desplegament d’un programa a mida de màrqueting i vendes.

PROGRAMES D'IMPULS A LA INDÚSTRIA 4.0

Nou programa de formació de Barcelona Activa que consta de *workshops* altament especialitzats de temàtica “Indústria 4.0” dirigit a petites i mitjanes empreses de l’àmbit industrial, amb l’objectiu que les empreses siguin més sostenibles i competitives.

El catàleg formatiu inclou temàtiques com la Fabricació 3D, la Fabricació Cel·lular, la Fabricació Robot, la Fabricació IoT o la Fabricació Augmentada, entre d’altres.

CENTRE DE PROTOTIPATGE PTBA

En el marc del “Pla Director del futur Ateneu de Fabricació” que s’ubicarà al Parc Tecnològic de Barcelona Activa, es defineix el Nou Servei de Suport al prototipatge empresarial que ha de complementar l’Ateneu de Fabricació, així com els serveis i espais existents al Parc Tecnològic.

Mitjançant aquesta iniciativa, es fomentarà la innovació i la competitivitat empresarial, posant a disposició de les pimes industrials de la ciutat una infraestructura i una metodologia molt especialitzades per acompanyar-les en una fase molt crítica dels seus processos industrials com és el llançament d’un nou producte.

IMPULS ALS ESDEVENIMENTS DE CIUTAT

Des de Barcelona Activa es dona suport als diferents esdeveniments de ciutat relacionats amb la indústria manufacturera com poden ser l’Smart City Expo World Congress, l’Internet of Things Solutions World Congress, la fira In(3d)ustry, o el Big Data Congress.

Són esdeveniments que contribueixen a enfortir l’ecosistema emprenedor i empresarial de la ciutat vinculat a aquest sector i connectar-ho amb mercats internacionals.

FORMACIÓ OCUPACIONAL

L’àmplia cartera de Formació Ocupacional de Barcelona Activa inclou cursos i mòduls formatius en les àrees d’energia i logística, com ara: Eficiència Energètica; Il·luminació Led; Muntatge d’instal·lacions Solars Fotovoltàiques; Organització i gestió de magatzems; Operari/a de producció magatzem.

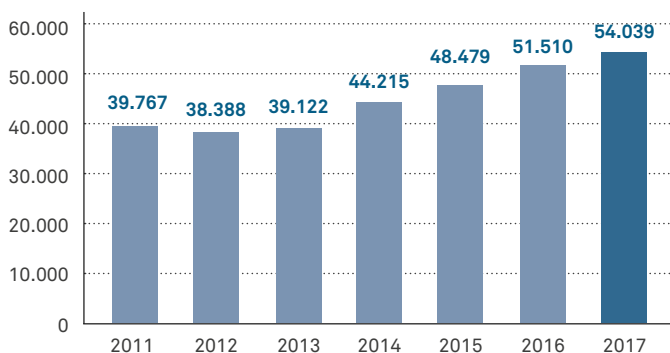
2. Economia digital / TIC

Principals indicadors

EL SECTOR TIC S'ACOSTA ALS 55.000 LLOCS DE TREBALL A LA CIUTAT

L'any 2017 Barcelona compta amb més de 54.000 persones treballadores i amb prop de 2.800 empreses amb personal assalariat a les TIC, el que representa el 5,1% dels llocs de treball i el 3,7% del teixit empresarial de la ciutat.

Llocs de treball* en activitats TIC a Barcelona

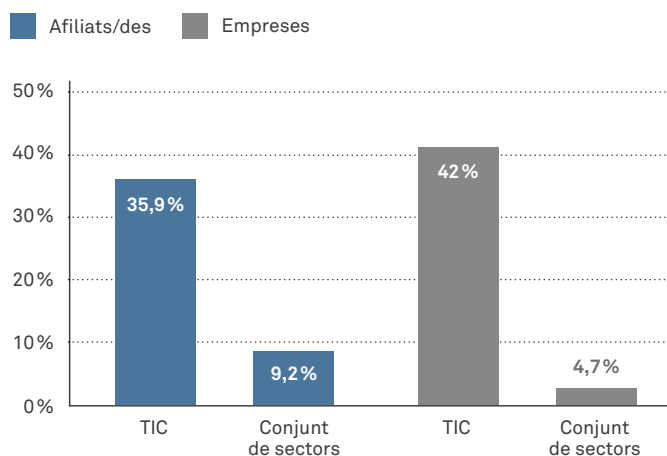
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INSS.

* Afiliació al Règim General i de persones autònomes de la Seguretat Social.

UN DELS SECTORS DE MAJOR CREIXEMENT DE L'OCUPACIÓ

L'ocupació augmenta en més de 14.200 persones i un +36% entre 2011 i 2017, molt més ràpidament que el conjunt de l'economia de Barcelona (+9,2%), una tendència que també es registra –de forma més accentuada– al teixit empresarial, on les empreses TIC han crescut un +42%, mentre que el conjunt d'empreses amb personal assalariat a Barcelona ho ha fet en un +4,7%.

Evolució dels llocs de treball* i les empreses amb assalariats/ades a Barcelona, 2017/11

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'INSS.

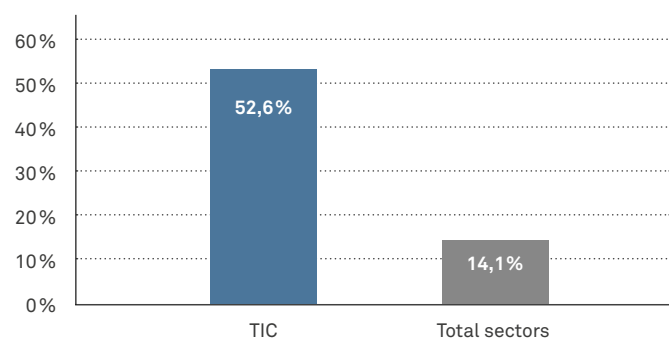
* Afiliació al Règim General i de persones autònomes de la Seguretat Social.

L'ECONOMIA DIGITAL CREA LLOCS DE TREBALL DE QUALITAT

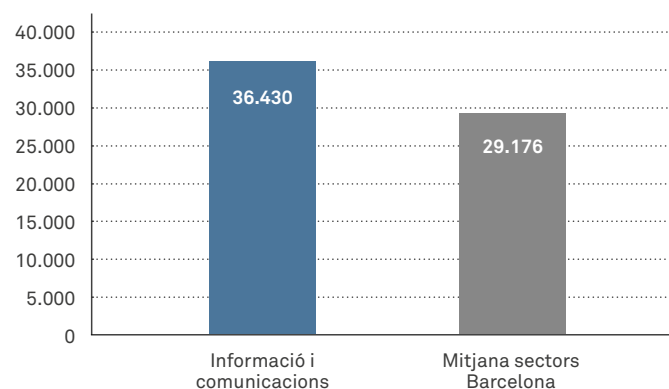
Tant el pes de la contractació indefinida (52,6% dels contractes signats a les TIC el 2017, per un 14,1% al conjunt de l'economia) com els salaris del sector són clarament superiors al de la mitjana de Barcelona: així, el nivell salarial supera en més de 7.200€ (un +25%) el de la ciutat.

Pes de la contractació indefinida al sector TIC i al conjunt de sectors de Barcelona, 2017 (% s/contractació total)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local a partir de dades del SEPE.

Salaris mitjans a barcelona, 2016 (€/any)

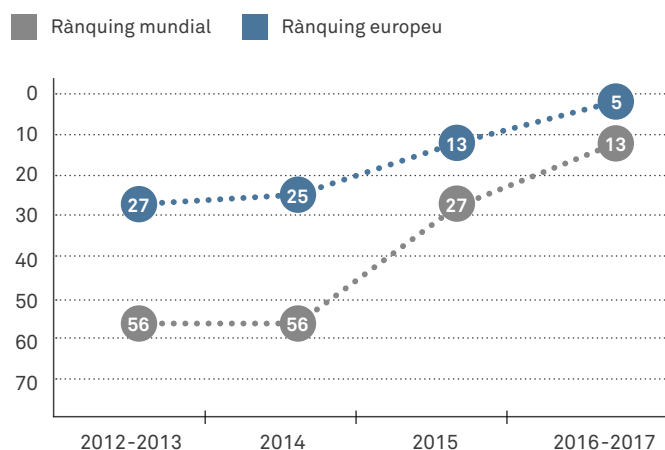

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

UN ECOSISTEMA DIGITAL BEN POSICIONAT INTERNACIONALMENT

L'emprenedoria digital i tecnològica és un nou pol d'activitat que ha emergit amb força a Barcelona i que la situa entre les ciutats més dinàmiques d'Europa en aquest àmbit segons diferents rànquings internacionals de prestigi. Així, el 2017 Barcelona se situa com a la 13a ciutat més innovadora del món i la 5a d'Europa segons l'*Innovation Cities Index* elaborat per 2thinknow, després de guanyar 43 posicions des del 2014.

Innovació a ciutats del món, 2017. Posicionament de Barcelona

Font: 2thinknow, Innovation Cities Index.

2. Economia digital / TIC

Mesures impulsades per Barcelona Activa

INCUBADORA MEDIATIC

Nova incubadora especialitzada a oferir serveis de valor afegit a empreses de base tecnològica, que enriqueix la Xarxa d'Incubadores de Barcelona Activa.

Té capacitat per a 15 *start-ups* tecnològiques i es caracteritza per un programa d'acompanyament de tres anys de durada.

PROGRAMA DE PREACCELERACIÓ

És un programa d'acompanyament a projectes emprenedors en fases inicials amb un alt impacte tecnològic.

En el programa es treballa en la definició i validació del model de negoci i en les habilitats emprenedores. A més, es disposa d'un espai de *coworking* per desenvolupar l'activitat i compartir experiències al costat d'una dinàmica comunitat emprenedora.

USER LAB

Nou espai per al testeig de productes i serveis que fa servir les metodologies i tecnologies més punteres disponibles.

Ubicat a la Incubadora Glòries de Barcelona Activa, permet accelerar els processos d'innovació empresarials i assegurar una sortida al mercat de nous productes i serveis amb majors garanties d'èxit.

IMPULS ALS ESDEVENIMENTS DE CIUTAT

Des de Barcelona Activa es dona suport als diferents esdeveniments de ciutat relacionats amb l'Economia Digital com poden ser el 4YFN o l'Smart City Expo World Congress.

Són esdeveniments que contribueixen a enfortir l'ecosistema emprenedor i empresarial de la ciutat vinculat a aquest sector i connectar-ho amb mercats internacionals.

PLA DE CAPACITACIÓ DIGITAL

Ampli ventall de mòduls formatius (en format presencial i virtual) que permet a les persones usuàries adquirir les competències digitals necessàries per al seu projecte professional. S'articula en tres nivells d'especialització:

- Cursos bàsics d'alfabetització digital, que tenen com a objectiu reduir l'esclatxa digital en clau de territori i gènere, mitjançant les Antenes Cibernàrium.
- Càpsules formatives de curta durada vinculades amb les tecnologies més utilitzades en el context professional, mitjançant el Cibernàrium.
- Cursos d'especialització vinculats amb les disciplines més demandades per les empreses, mitjançant la IT Academy.

FORMACIÓ OCUPACIONAL

L'àmplia cartera de Formació Ocupacional de Barcelona Activa inclou cursos i mòduls formatius en l'àrea de l'Economia Digital, com ara: Seguretat de Sistemes d'Informació; Community Manager; Bases d'animació interactiva per a dispositius digitals; Edició de vídeo i gràfics en moviment; Programació d'app's; Programació web entorn client; Programació web entorn servidor; Desenvolupament d'app's mòbils; Formació en *scratches* i robòtica.

CASA D'OFICIS "BARRIS DIGITALS"

Programes que cerquen la inserció laboral de joves menors de 25 anys, combinant la formació amb la pràctica professional remunerada de professions vinculades a sectors estratègics, en aquest cas l'economia digital, per al desenvolupament de serveis i productes d'utilitat col·lectiva.

PLA DE FOMENT DE LES VOCACIONS CIENTÍFIQUES I TECNOLÒGIQUES

Conjunt d'actuacions per atreure el jovent cap als estudis científics i tecnològics, fent especialment èmfasi en les noies joves.

El Pla compta amb la col·laboració de diferents agents de la ciutat com ara Universitats, Centres de recerca i el Consorci d'Educació de Barcelona.

SUPORT FINANCER A PROJECTES D'INNOVACIÓ SOCIAL DIGITAL

En el marc de la convocatòria de subvencions d'impuls socioeconòmic Impulsem el que fas, s'ofereix una línia de finançament per realitzar projectes d'innovació social digital. Projectes que impulsin tecnologies obertes i de protecció del dret a la intimitat per fomentar noves formes d'innovació i col·laboració que resolguin reptes socials i de sostenibilitat dels territoris.

L'ECONOMIA DIGITAL AL PLA DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC DE SANT MARTÍ

Els Pla de Sant Martí situa, entre els sectors estratègics a potenciar, la manufactura digital i el moviment *maker*.

En aquesta direcció, s'impulsa el projecte pilot Fem barri al Poblenou, projecte que té com a objectiu facilitar la interacció i l'escalabilitat de la comunitat *maker* per tal de reforçar-la i, eventualment, traslladar l'experiència a altres parts del districte i de la ciutat de Barcelona.

3. Sectors creatius

Principals indicadors

LES ACTIVITATS CREATIVES COMPTEN AMB PROP DE 130.000 LLOCS DE TREBALL A BARCELONA EL 2017

El que representa el 12% de les persones ocupades a la ciutat i la meitat (el 49,6%) de l'ocupació creativa a Catalunya. La ciutat registra prop de 9.000 empreses amb persones assalariades en aquest sector.

Ocupació en activitats creatives* a Barcelona, 2017

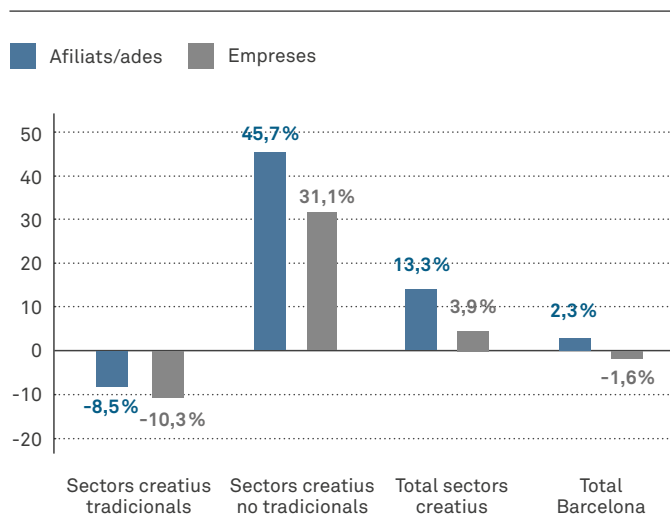
	Barcelona 2017	Pes Barcelona/Catalunya
Activitats relacionades amb el patrimoni	3.349	73,5%
Arquitectura i enginyeria	16.384	38,2%
Arts gràfiques i impressió	3.630	18,3%
Cinema, vídeo i música	3.804	78,3%
Disseny i fotografia	16.855	54,2%
Edició	8.604	68,5%
Esriptura, arts escèniques i visuals, i artesanía	7.208	52,2%
Moda	2.046	12,3%
Ràdio i televisió	1.049	21,8%
Indústries creatives tradicionals (culturals)	62.929	41,7%
Recerca i desenvolupament creatius	10.630	48,5%
Publicitat	15.605	60,2%
Software, videojocs i edició electrònica	40.834	64,6%
Indústries creatives no tradicionals	67.069	60,4%
TOTAL Indústries creatives	129.998	49,6%
% Ind. creatives s/ total de Barcelona	12,3%	

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades de l'Observatori de Treball i Model productiu de la Generalitat de Catalunya.
* Afiliació al Règim General i de persones autònomes de la Seguretat Social el quart trimestre.

L'OCUPACIÓ EN ACTIVITATS CREATIVES A BARCELONA HA AUGMENTAT EN UN 13% RESPECTE A 2008

Una evolució més favorable que la del conjunt de l'economia de la ciutat. Cal destacar el comportament dinàmic de la dels sectors creatius no tradicionals (com els videojocs i l'edició electrònica) –que creix un 45,7% des de 2008–, mentre que a les indústries culturals tradicionals s'ha reduït. Amb aquesta evolució, el 2017 els sectors creatius no tradicionals generen més ocupació a Barcelona que els tradicionals.

Evolució dels llocs de treball i les empreses amb personal assalariat a Barcelona, 2008/2017

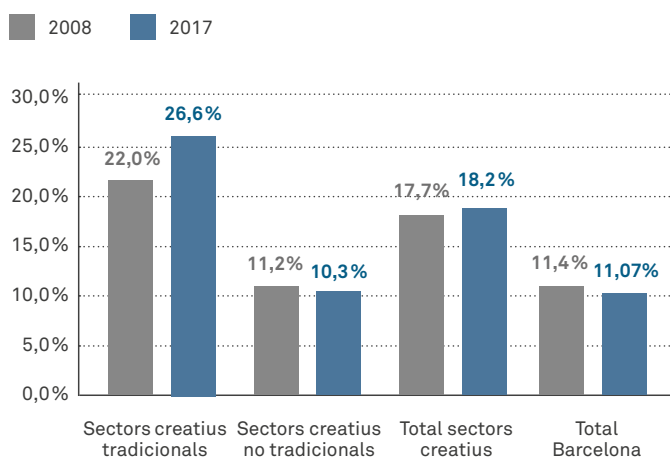
Font: Elaboració del Departament d'estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

UN PES RELLEVANT DEL TREBALL AUTÒNOM

Els sectors creatius presenten un major percentatge d'autònoms/omes que el conjunt de l'economia de Barcelona, amb pesos del 18,2% i l'11,1% sobre el conjunt dels llocs de treball –respectivament– el quart trimestre de 2017. Aquest fenomen està especialment present en els sectors creatius tradicionals, on representa més de la quarta part de l'ocupació.

Pes del treball autònom als sectors creatius de Barcelona, 2017 (% dels llocs de treball)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Mesures impulsades per Barcelona Activa

PROGRAMA CREAMEDIA DE CREACIÓ D'EMPRESES

Barcelona Activa, el Servei de Desenvolupament empresarial de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) i la Fundació Catalunya Cultura, impulsen el programa Creamedia de suport a projectes d'emprenedoria de les indústries creatives i culturals. Es tracta d'un programa pensat per acompanyar a les persones emprenedores en el seu procés de creació d'empresa en aquest sector, oferint recursos formatius *ad hoc* que permetin dissenyar un projecte empresarial sòlid i sostenible.

IMPULS ALS ESDEVENIMENTS DE CIUTAT

Des de Barcelona Activa es dona suport als diferents esdeveniments de ciutat relacionats amb les indústries culturals i creatives com poden ser el Sónar+D, el Primavera Pro, el festival DOC's Barcelona o la fira b'Ars. Són esdeveniments que contribueixen a enfortir l'ecosistema emprenedor i empresarial de la ciutat vinculat a aquest sector i connectar-ho amb mercats internacionals.

ELS SECTORS CREATIUS AL PLA DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC DE SANTS-MONTJUÏC I CIUTAT VELLA

L'art i la cultura són un dels eixos clau per generar activitat econòmica en aquests districtes. Per aquest motiu, en el marc de la convocatòria de subvencions Impulsem el que fas, s'ha finançat 13 projectes per valor de 287.000 euros. Projectes que, per exemple, ofereixen formació professionalitzadora en arts escèniques, suport a l'emprenedoria dels músics de carrer o que dinamitzen l'activitat d'artesans i artesanes.

CASA D'OFICIS "L'ESPECTACLE EN VIU"

Programes que cerquen la inserció laboral de joves menors de 25 anys, combinant la formació amb la pràctica professional remunerada de professions vinculades a sectors estratègics, en aquest cas els sectors creatius, per al desenvolupament de serveis d'utilitat col·lectiva.

4. Economia verda i circular

Principals indicadors

L'OCUPACIÓ VERDA CREIX MÉS QUE LA DEL CONJUNT DE SECTORS A BARCELONA

A Barcelona, l'any 2017 l'economia verda ocupa entre 28.000 i 40.300 persones, el que suposa entre un 2,6% i un 3,7% de l'ocupació total de la ciutat i entre l'1,2% i el 2,9% de les empreses.

Persones treballadores* a l'economia verda a Barcelona, IV trimestre 2017

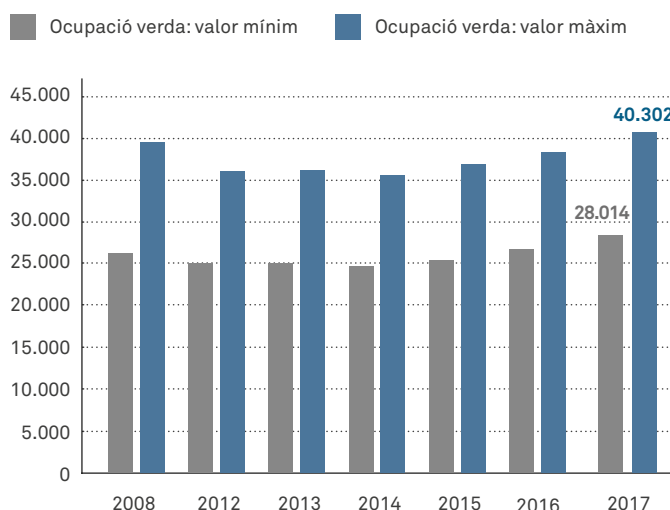
	Valor mínim	Valor màxim
Nombre de persones treballadores	28.014	40.302
Pes s/ocupació total ciutat	2,6%	3,7%
Pes ocupació verda Barcelona/Cat	40,9%	40,1%
Var. IV trimestre 2016 /2015	3,7%	4,3%

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística municipal i l'Observatori de Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

* Afiliació al Règim General i de persones autònomes de la Seguretat Social.

El 2017 l'ocupació verda experimenta un augment anual (entorn del 4%) més intens que el del conjunt de l'economia de Barcelona (+2,5%), i aquest major dinamisme s'observa també en el cas de les empreses.

Evolució de l'ocupació verda a Barcelona

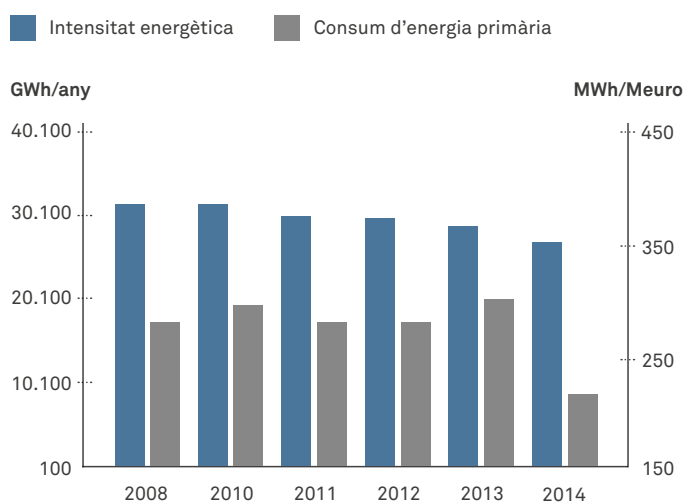
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística municipal i l'Observatori de Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

UN SECTOR AMB CAPACITAT D'INNOVACIÓ I QUE FOMENTA L'ÚS EFICIENT DELS RECURSOS

L'avenç d'aquest sector és prioritari tant per mitigar l'impacte mediambiental com perquè mostra una gran capacitat d'innovació: així, el pes de les patents verdes sobre el total (12% en les patents internacionals i 8% en les espanyoles) és clarament superior al de l'economia verda sobre l'ocupació i sobre el teixit empresarial.

Pel que fa a l'ús eficient dels recursos, cal destacar la millora de l'indicador d'intensitat energètica a la ciutat –la quantitat d'energia necessària per obtenir una unitat de PIB– que cau un -21,7% entre 2008 i 2014, un període en què també disminueix el consum d'energia final.

Evolució de l'indicador d'intensitat energètica i del consum d'energia primària a Barcelona (leBCN) en el període 2008-2014

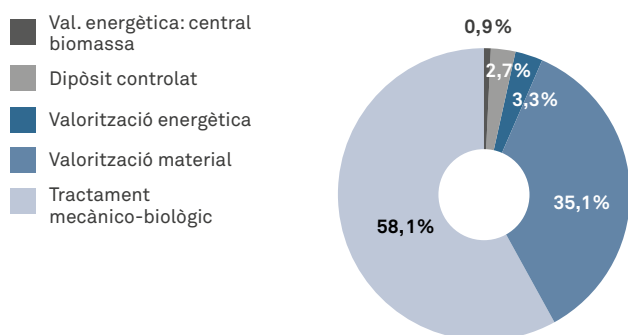
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

LA IMPORTÀNCIA DE VALORITZAR ELS RESIDUS PER AVANÇAR EN L'ECONOMIA CIRCULAR

La valorització dels residus és un tema clau per l'avenç de l'economia circular. El 2016 el destí dels residus municipals es distribueix entre el tractament mecànic-biològic que es realitza als ecoparcs metropolitans (58,1%), la valorització material (35,1%), la valorització energètica (3,3%) i el dipòsit controlat (2,7%).

% dels residus municipals segons el destí, 2016

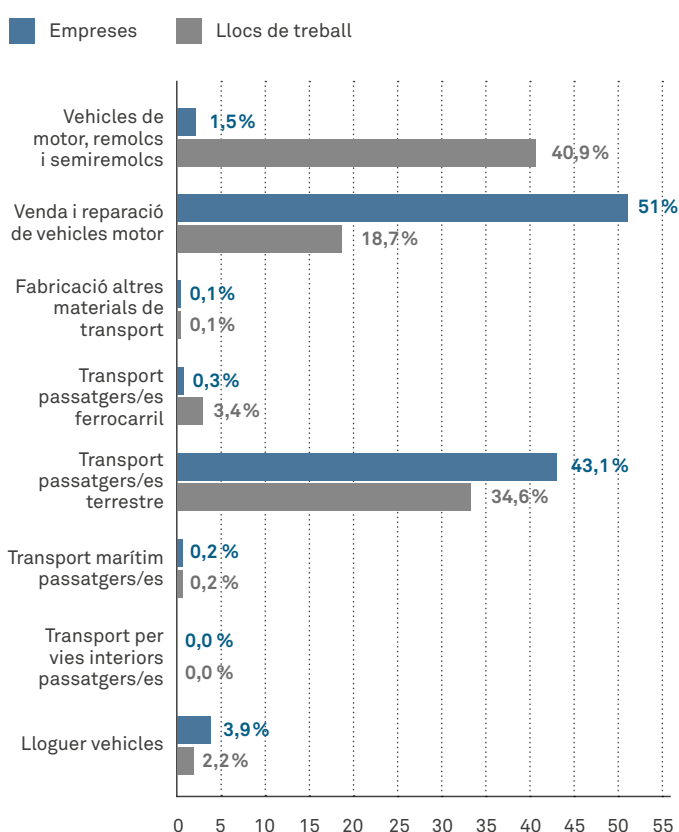
Font: Indicadors de Sostenibilitat, 2016. Àrea d'Ecologia Urbana i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona.

El 2016, la proporció de residus municipals valoritzats disminueix fins al 39,1%, quan l'any 2012 era proper al 45%. D'altra banda, hi ha un cert estancament del percentatge de recollida selectiva de residus –que es manté al voltant del 36% per quart any consecutiu–. Davant d'aquestes tendències, cal intensificar els esforços per avançar cap a l'economia circular, un dels principals reptes de l'economia de Barcelona en els propers anys.

UN CLÚSTER D'AUTOMOCIÓ DE REFERÈNCIA

El sector de la mobilitat compta a Barcelona amb 46.266 llocs de treball i 1.816 empreses a quart trimestre de 2017. La branca de fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs concentra més del 40% de l'ocupació del sector, i s'articula al voltant de dues grans empreses tractores –Nissan i Seat– que són el nucli d'un potent clúster d'automoció amb alta capacitat exportadora.

Empreses i llocs de treball de la mobilitat a Barcelona per branques, 2017

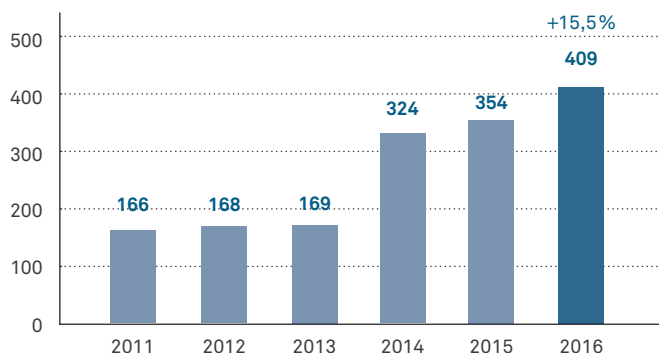
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament i d'Idescat.

4. Economia verda i circular

LA MOBILITAT ÉS UN DELS SECTORS AMB MAJOR POTENCIAL PEL DESENVOLUPAMENT DE L'ECONOMIA VERDA

Pel seu gran impacte ambiental a la ciutat tal com subratlla el Pla de Mobilitat 2015-2018, que proposa accions per millorar la mobilitat a peu, de la bicicleta i del transport públic. Així mateix, la ciutat col·labora amb el clúster d'automoció en la implantació del vehicle elèctric en el marc del programa LIVE i l'any 2016 compta amb 409 punts de recàrrega elèctrica públics, dada que més que duplica la de 2011 i consolida aquesta aposta estratègica de futur. Si se li sumen els privats, la ciutat compta amb un total de 664 punts de recàrrega.

Punts de recàrrega elèctrica de promoció pública a Barcelona

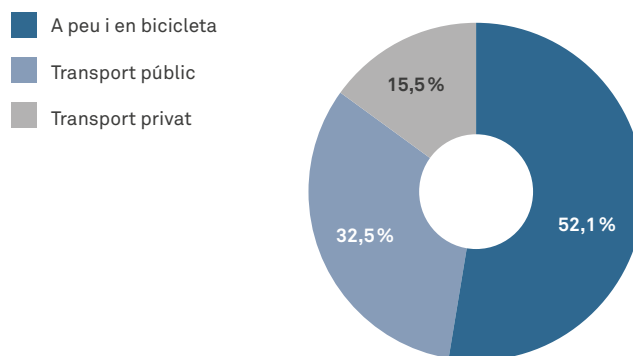

Font: Elaboració de la Gerència de Mobilitat i Infraestructures de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de la DGT

BARCELONA, REFERENT INTERNACIONAL EN MOBILITAT SOSTENIBLE

El model urbà barceloní de ciutat compacta i mediterrània i l'estratègia desenvolupada en els darrers anys fan de Barcelona un referent urbà per a la mobilitat sostenible, on més del 85% dels desplaçaments interns es realitza a peu, en bicicleta o en transport públic. Barcelona se situa entre les 25 ciutats del món amb mobilitat més sostenible el 2017 en assolir la 21a posició del món i la 15a d'Europa al rànquing *Sustainable Cities Mobility Index 2017*, tot superant ciutats com Berlín, Nova York o Madrid.

Modes de transport en el desplaçament intern a Barcelona, 2016 (en % s/total)

Font: ATM.

Mesures impulsades per Barcelona Activa

PROGRAMA CLEANTECHCAMP, DE CREACIÓ D'EMPRESSES

Cleantech Camp és un programa de suport a l'emprenedoria en el camp de les energies netes amb l'objectiu de transformar els projectes en realitats empresarials. Busquem solucions amb un alt potencial d'impacte i els donem suport en la transferència tecnològica al mercat.

SYNERGYS ESPECÍFIC PER AL SECTOR DE L'ECONOMIA VERDA/CIRCULAR

En el marc d'esdeveniments sectorials de referència, com ara el Smart City Expo World Congress, s'organitza aquest format d'activitat de *networking* empresarial amb el qual empreses amb necessitats en el marc del sector de l'Economia verda i circular llancen reptes empresarials perquè pimes i *start-ups* de la ciutat puguin oferir les seves solucions, els seus productes i els seus serveis.

PROGRAMES DE SOSTENIBILITAT I ECONOMIA CIRCULAR PER A PIMES INDUSTRIALS

En el marc del Pla de Barris de Bon Pastor, Verneda La Pau i La Marina, s'estan implementant diferents programes adreçats a la millora de la sostenibilitat de les pimes industrials ubicades en aquests entorns industrials, com ara:

- Auditoria energètica
- Simbiosi industrial
- Conducció eficient

PROJECTE "PARC TECNOLÒGIC: BONA PRÀCTICA AMBIENTAL"

S'ha encarregat un estudi pioner per mesurar l'impacte ambiental d'aquest equipament de Barcelona fent servir metodologies integrals que tenen en compte aspectes com els materials constructius utilitzats o els efectes en termes de mobilitat que generen els desplaçaments de les persones que hi treballen.

Arrel de l'estudi, es prioritzaran i implementaran algunes actuacions per millorar l'eficiència ambiental del Parc, fent pedagogia al voltant dels efectes positius generats.

IMPULS A LA PLATAFORMA LIVE, DE COL-LABORACIÓ PÚBLIC PRIVADA

La Plataforma LIVE, constituïda el 2009 i formada tant per entitats públiques com privades, és l'entitat que aposta per una Barcelona més neta amb la reducció de les emissions de CO2, el soroll, l'estalvi d'energia i el foment de les fonts d'energia renovable amb la implementació dels vehicles de gas i elèctrics.

IMPULS A ESDEVENIMENTS DE CIUTAT

Des de Barcelona Activa es dona suport als diferents esdeveniments de ciutat relacionats amb l'economia verda i circular com l'Smart City Expo World Congress o la fira Expoelectric.

Són esdeveniments que contribueixen a enfortir l'ecosistema emprenedor i empresarial de la ciutat vinculat a aquest sector i connectar-ho amb mercats internacionals.

L'ECONOMIA CIRCULAR ALS PLANS DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

Els plans de desenvolupament econòmic de Sant Martí, Ciutat Vella i Nou Barris inclouen, entre altres sectors econòmics a potenciar, el de l'economia verda i circular.

A més, a través de la convocatòria de subvencions Impulsem el que fas, que té com a objectiu dinamitzar l'economia de barris i districtes, s'han finançat 8 projectes d'economia verda o circular, per un global de 280.000 euros; i 5 projectes que combinen temes de mobilitat i desenvolupament econòmic del territori. Projectes que sumen 165.000 euros i que tracten de: reutilització d'aparells digitals, reaprofitament alimentari, creació de "murs" o "parets verdes", i de posada en marxa d'un servei de repartiments a domicili en bicicleta amb contractació de persones amb dificultat d'incorporació al mercat de treball.

CASA D'OFICIS "BARRIS SOSTENIBLES I AMB OPORTUNITATS PER A JOVES"

Programes que cerquen la inserció laboral de joves menors de 25 anys, combinant la formació amb la pràctica professional remunerada de professions vinculades a sectors estratègics, en aquest cas economia verda i circular, per al desenvolupament de serveis d'utilitat col·lectiva.

FORMACIÓ OCUPACIONAL

L'àmplia cartera de Formació Ocupacional de Barcelona Activa inclou cursos i mòduls formatius en l'àrea d'economia verda i circular i la mobilitat, com ara: Consultor/a ambiental, Iniciació a feines auxiliars en Vivers, Jardins i Centres de jardineria, Iniciació a la jardineria, o bé Auxiliar de manteniment de vehicle elèctric de 2 o 3 rodes.

5. Salut i qualitat de vida

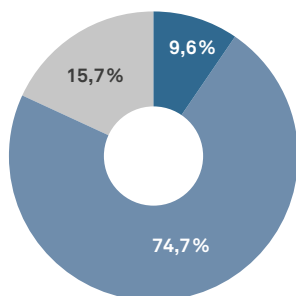
Principals indicadors

UN SECTOR QUE APORTA SERVEI, RECERCA I QUALITAT DE VIDA

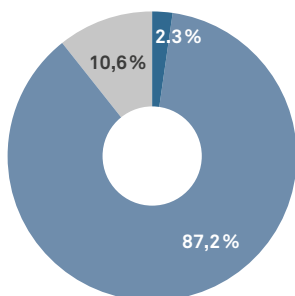
Al quart trimestre de 2017 el sector de Salut i qualitat de vida comptava amb més de 90.000 llocs de treball i 3.090 empreses amb personal assalariat a Barcelona, que representen el 8,5% i el 4,1%, respectivament, del total de la ciutat. Aquest sector consta de diversos components diferenciats i relacionats entre si: l'activitat sanitària concentra el 75% dels llocs de treball i el 87,2% de les empreses amb persones assalariades del sector, mentre que vinculada a la infermeria i l'atenció a persones discapacitades els serveis socials vinculats suposen el 15,7% de l'ocupació i la indústria farmacèutica prop del 10%, amb una dimensió empresarial mitjana rellevant.

Llocs de treball i empreses del sector Salut i qualitat de vida per branques a Barcelona, 2017

- Indústria farmacèutica
- Sanitat
- Serveis socials vinculats a la salut

Llocs de treball

Empreses amb assalariats/ades

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

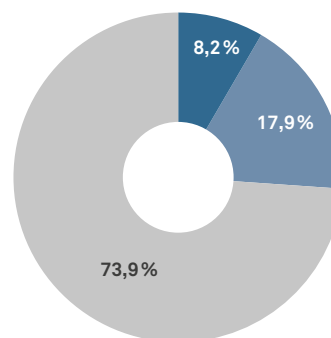
* Afiliació al Règim General i de persones autònomes (llocs de treball) i centres de cotització a la Seguretat Social (empreses).

UN CLÚSTER FARMACÈUTIC I BIO INNOVADOR I INTERNACIONALITZAT

La indústria farmacèutica i biotecnològica conforma un clúster dinàmic amb una notable capacitat de recerca i innovació. Més del 60% de les empreses del sector farmacèutic estatal reben la consideració d'innovadores, amb Catalunya com a territori capdavanter en aquest àmbit. Catalunya lidera també la inversió en R+D biotecnològica a Espanya, i compta amb 15 hospitals universitaris, 9 instituts de recerca i 6.000 investigadors i investigadores en aquest àmbit. Pel que fa a l'obertura a l'exterior, el 2017 les exportacions de medicaments de la província de Barcelona van superar els 4.500 milions d'euros, tot assolint el 8,2% de les vendes a l'exterior de la demarcació.

Distribució exportacions província de Barcelona, 2016*

- Medicaments
- Resta del sector químic (sense medicaments)
- Resta de sectors

* Dades provisionals.

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política Econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Ministerio de Economía y Competitividad.

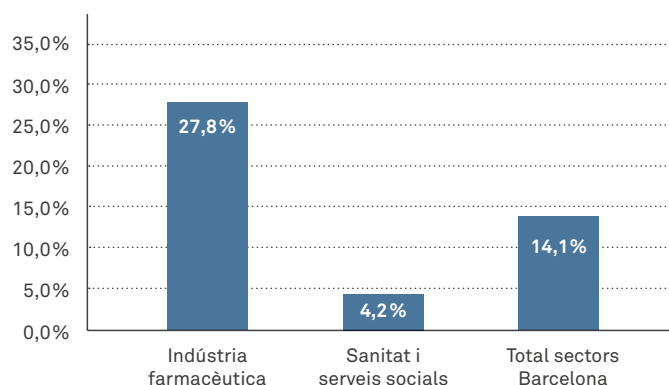

Mesures impulsades per Barcelona Activa

ELEVAT VOLUM DE CONTRACTACIÓ

El sector de Salut i qualitat de vida és un dels que genera –any rere any– un volum més elevat de contractació, que el 2017 va suposar prop de 136.000 contractes, el 12 % de la contractació a la ciutat. En termes de qualitat de la contractació, es detecta un comportament diferenciat entre la indústria farmacèutica –on més d'una quarta part dels nous contractes signats durant l'any (el 28%) van ser de caràcter indefinit– i les activitats sanitàries i els serveis socials vinculats, on el pes de la contractació indefinida (4,2%) va ser molt inferior a la mitjana de la ciutat (14,1%).

Contractació indefinida a Barcelona (% s/contractació total)* 2017

* CCAE 21 per a indústria farmacèutica i 86 i 87 per sanitat i serveis socials.
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència de Política econòmica i Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del SEPE.

FORUM D'INVERSIÓ HEALTHCARE

En col·laboració amb el Col·legi de Metges de Barcelona, Biocat i ESADE, Barcelona Activa participa en l'organització d'aquest Fòrum –que l'any 2017 ha celebrat la seva 20a edició– que posa en contacte els millors projectes emprenedors de l'àmbit de la salut i les tecnologies mèdiques amb diferents grups d'inversió, per tal d'afavorir-ne el creixement.

PROGRAMA INNOFOOD DE CREACIÓ D'EMPRESES

Es tracta d'un programa impulsat per Barcelona Activa i Mercabarna que neix amb l'objectiu de donar suport a la creació de noves empreses en el sector de l'alimentació. Es busquen principalment candidatures de persones emprenedores que presentin una idea de negoci, amb alt contingut de tecnologia, que proposin una millora en qualsevol dels següents àmbits: responsabilitat social corporativa (no malbaratament alimentari i sostenibilitat), Qualitat i seguretat alimentària, Nutrició i dietètica, Productes ecològics i de proximitat, IT i *Big Data*.

LA SALUT AL PLA DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC D'HORTA-GUINARDÓ

Un dels sectors econòmics a potenciar en aquest Pla és el sanitari i sociosanitari. Per aquest motiu, per primera vegada s'ubicarà un Punt d'Informació i Orientació Laboral a l'Hospital de la Vall d'Hebron, un dels actius clau del districte en aquest àmbit. Un primer projecte que servirà per explorar vies de col·laboració per formar persones en el sector sanitari i sociosanitari.

FORMACIÓ OCUPACIONAL

L'àmplia cartera de Formació Ocupacional de Barcelona Activa inclou cursos i mòduls formatius en l'àrea de la salut i qualitat de vida, com ara: Atenció sociosanitària a persones en institucions socials, Atenció sociosanitària a persones al domicili, Auxiliar d'atenció social per teleassistència, nutrició i dietètica per a la tercera edat, Dinamització i estimulació en geriatría, Auxiliar d'atenció a la infància en domicilis, Noves tendències en alimentació saludable, Especialista en neteja hospitalària, o Auxiliar d'infermeria en geriatría.

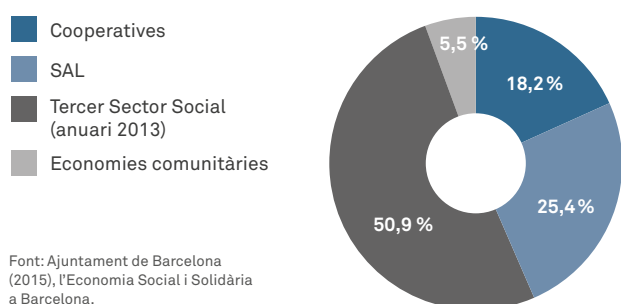
6. Economia Social i Solidària

Principals indicadors

UNA ECONOMIA TRANSFORMADORA CAP A LA SOSTENIBILITAT INTEGRAL

L'any 2015 a la ciutat es localitzen 861 cooperatives, prop de 1.200 societats anònimes laborals, 2.400 entitats del tercer sector social i 260 iniciatives d'economies comunitàries, el que representa el 2,8% del total de les empreses i el 8% de l'ocupació de Barcelona i pels volts del 7% de la riquesa generada a la ciutat.

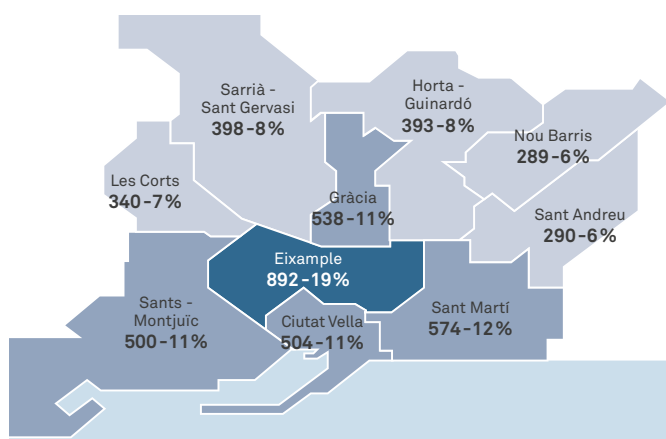
Empreses, associacions i iniciatives de l'Economia Social i Solidària, Barcelona 2015

Font: Ajuntament de Barcelona (2015), l'Economia Social i Solidària a Barcelona.

Per districtes, L'Eixample concentra gairebé el 20% de les empreses i iniciatives d'Economia Social i Solidària de la ciutat, amb predomini del comerç. Sant Martí, Gràcia, Ciutat Vella i Sants-Montjuïc suposen cadascun al voltant del 11-12% del total. A Sant Martí hi ha una forta presència de societats laborals i cooperatives, a Gràcia d'experiències comunitàries, a Ciutat Vella de Centres Especials de Treball i Cooperatives d'Iniciativa Social i a Sants-Montjuïc del conjunt de l'Economia Social i Solidària. Els districtes amb una presència inferior al 10% del total són Sarrià-Sant Gervasi –on destaca l'agro-ecològic–, Les Corts –amb més presència del tercer sector social–, Sant Andreu –producció– i Nou Barris –gestió cooperatiu/comunitària–.

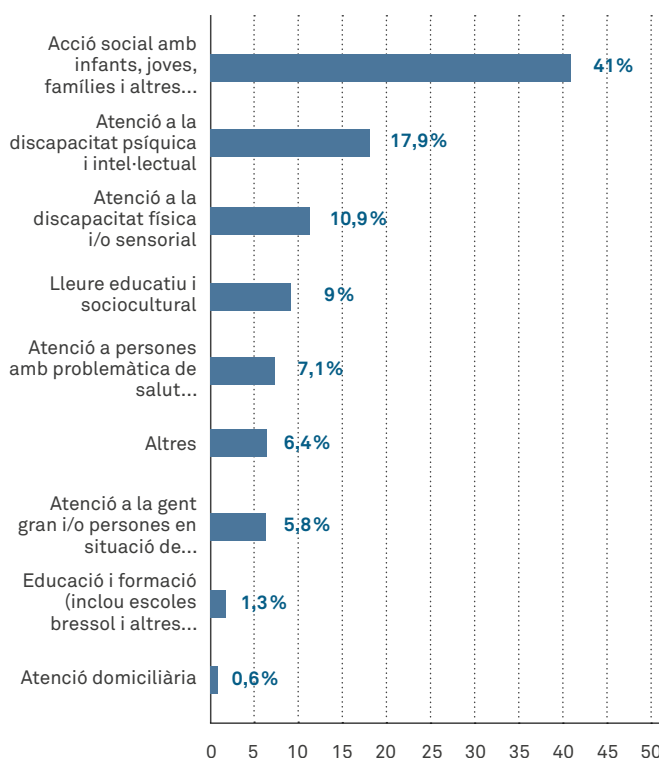
Empreses, associacions i iniciatives de l'economia solidària als districtes de Barcelona, 2015

MÉS DE 30.000 PERSONES TREBALLADORES AL TERCER SECTOR SOCIAL A BARCELONA

El tercer sector social, que representa pels volts de la meitat de les empreses i entitats de l'economia social, el constitueixen organitzacions de diverses formes jurídiques regides pels principis de l'economia social, que actuen en l'àmbit dels serveis socials i d'atenció a la persona. El 2016 hi ha al voltant de 700 entitats socials amb 4 o més persones contractades a Barcelona, el que suposa el 23,3% del teixit associatiu social català d'aquest tipus. El sector compta amb unes 30.000 persones treballadores, el que suposa pràcticament un terç (32,6%) de les persones que treballen en aquest sector a Catalunya i un 2,9% de l'ocupació total de la ciutat.

Àmbits d'actuació del Tercer Sector Social a Barcelona, 2017

Font: Ajuntament de Barcelona (2015), L'Economia Social i Solidària a Barcelona.

L'activitat més comú és l'acció social amb infants, joves, famílies i altres col·lectius (41,0%), seguida de l'atenció a discapacitats diverses (28,8%) i el lleure educatiu i sociocultural (9,0%). Altres activitats menys representades són les escoles bressol i altres espais per a la petita infància (1,3%) o l'atenció domiciliària (0,6%).

← Font: Ajuntament de Barcelona (2015), L'Economia Social i Solidària a Barcelona.

Mesures impulsades per Barcelona Activa

SERVEIS D'ACOMPANYAMENT I FORMACIÓ EN ECONOMIA SOCIAL DE BARCELONA ACTIVA

Assessorament i acompanyament a la creació d'empreses

Creació del Servei d'assessorament per a persones emprenedores amb projectes de l'àmbit de l'Economia Social i Solidària complementant els serveis que s'ofereixen al centre per a la Iniciativa Emprenedora Glòries amb un perfil professional que pugui donar un suport especialitzat en el procés d'engegar una iniciativa d'economia social, economia comunitària i/o emprenedoria col·lectiva.

Assessorament empresarial

Creació del Servei d'assessorament per a empreses i entitats d'economia social a l'Oficina d'Atenció a les Empreses (OAE), que dona resposta a les demandes d'organitzacions de l'àmbit de l'ESS ja constituïdes i amb un recorregut, complementant l'oferta d'assessorament i formació de l'OAE amb un perfil professional, especialitzat en ESS. També es dona suport per transformar-se en models i formes jurídiques més adients a una activitat econòmica cooperativa o associativa.

ACTIVITATS FORMATIVES I D'ACOMPANYAMENT EN CREACIÓ D'EMPRESES I LA GESTIÓ EMPRESARIAL

S'ha dissenyat un conjunt de programes específics a mida per l'economia social com: Construïm en femení Altres Economies (per l'impuls i promoció de projectes d'emprenedoria cooperativa, social i solidària liderats per dones), Camí de la Solidesa (programa de formació i acompanyament per a organitzacions d'Economia Social i Solidària gestionades per dones) o La Comunicadora (programa de suport a iniciatives emmarcades en l'economia col·laborativa que permetin crear i consolidar els projectes en bones condicions tècniques i econòmiques).

S'ha dissenyat també una programació estable de formació, píndoles formatives i tallers específics (cooperativisme de plataforma, emprendre col·lectivament) per la millora i enfortiment de la gestió socioempresarial.

IMPULS I ENFORTIMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL

AL TERRITORI

Serveis de dinamització de processos d'ESS als districtes de Barcelona, impulsant processos d'identificació, creació d'espais de treball conjunt o creant xarxes, amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament socioeconòmic des de les entitats d'economia social i la seva vinculació als districtes.

PROJECTES COOPERATIUS PER FER FRONT A SITUACIONS DE VULNERABILITAT

Projectes cooperatius dirigits a col·lectius en situació de vulnerabilitat social i laboral. Consisteixen en l'aplicació d'un model d'intervenció socioeconòmica integral, que permet crear o enfortir cooperatives amb determinats col·lectius.

CENTRE MUNICIPAL PER A LA INNOVACIÓ SOCIOECONÒMICA

Equipament municipal de referència per a la innovació socioeconòmica i l'economia social. Neix amb vocació de difondre i coproduir innovació socioeconòmica al servei de la ciutat, des d'una perspectiva plural i àmplia, centrat especialment en el desenvolupament de projectes caracteritzats per la gestió democràtica i participativa, l'orientació a les necessitats de les persones i el compromís amb la comunitat, fomentant el canvi en la cultura de l'emprenedoria a la ciutat.

El centre desenvoluparà dos serveis estables i dues línies de treball: 1) Servei d'informació en innovació socioeconòmica (punt acollida i agenda de ciutat); 2) servei de Comunitat d'Incubació, 3) una línia de recerca-acció, 4) una línia internacional que permeti el *crosslanding* i la participació en xarxes en aquest àmbit.

INSTRUMENTS DE FINANÇAMENT PER L'IMPULS SOCIOECONÒMIC DEL TERRITORI

Convocatòria pública de subvencions a través de la qual es financen projectes que impulsin l'economia dels barris de la ciutat. Entre les diferents modalitats de projectes es fa especial èmfasi en l'àmbit de l'economia social. Durant l'any 2017 es van finançar 42 projectes per un import d'1 M euros.

barcelonactiva.cat

[barcelonactiva](https://www.facebook.com/barcelonactiva)

[barcelonactiva](https://twitter.com/barcelonactiva)

[company/barcelona-activa](https://www.linkedin.com/company/barcelona-activa)